«ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНЫҢ
ҚОҒАМДЫҚ ДАМУ БАСҚАРМАСЫ»
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ «ТІЛ»
ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ»
КОММУНАЛДЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР «ТІЛ»
ГОСУДАРСТВЕННОГО УЧРЕЖДЕНИЯ
«УПРАВЛЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОГО
РАЗВИТИЯ ОБЛАСТИ ЖЕТІСУ»

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

22.10.2025ж
Талдықорған қаласы

№ 50-НҚ
город Талдыкорган

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
стандартын бекіту туралы

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабы 2-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «Жетісу облысының қоғамдық даму басқармасы мемлекеттік мекемесінің «Тіл» оқу-әдістемелік орталығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары *(бұдан әрі – Стандарттар)* бекітілсін.

2. Мекеменің заңгер-кадр ісі жөніндегі инспекторы Д. Нуртаева мекеме және аудандық, қала филиалдарының қызметшілерін Стандарттармен таныстырсын.

3. Стандарт мекеме сайтына орналастырылсын.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

Мекеме басшысы **Ж. Жолдыбаев**

Бұйрықпен таныстым:

000124

Приложение
к приказу от «22» октября
2025 года № 50-н/к

Антикоррупционные стандарты
Коммунальное государственное учреждение «Учебно-методический центр «Тіл» государственного учреждения «Управление общественного развития области Жетісу».

Общие положения

1. Настоящие Антикоррупционные стандарты разработаны в соответствии со статьей 10 Закона РК от 18 ноября 2015 года «О противодействии коррупции» и методическими рекомендациями по формированию антикоррупционных стандартов, утвержденными уполномоченным органом по противодействию коррупции.

2. Наименование разработчика антикоррупционных стандартов Коммунальное государственное учреждение «Учебно-методический центр «Тіл» государственного учреждения «Управление общественного развития области Жетісу» *(далее -Учреждение).*

3. Целью антикоррупционных стандартов является установление системы рекомендаций, направленных на предупреждение коррупции.

4. Задачами разработки антикоррупционных стандартов является:

1) формирование устойчивого антикоррупционного поведения у лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений;

2) своевременное выявление коррупционных проявлений и предотвращение их негативных последствий.

5. Принципами антикоррупционных стандартов являются:

1) законность;

2) транспарентность;

3) этичность;

4) соблюдение прав и законных интересов физических и юридических лиц и их защита от коррупционных проявлений;

5) недопущение конфликта интересов.

6. Антикоррупционные стандарты определяют действия и решения лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений, направленные на

неукоснительное соблюдение установленных правил и предотвращение коррупционных проявлений.

7. В основе антикоррупционных стандартов заложены непосредственные действия по исполнению должностных обязанностей с точки зрения недопущения проявлений коррупции при:

1) реализации прав и законных интересов физических и юридических лиц в сфере, затрагиваемой антикоррупционным стандартом;

2) подготовке и принятии управленческих и иных решений в пределах своей компетенции;

3) подготовке проектов нормативных правовых актов РК;

Правила поведения (действия) лиц, работающих в обособленной сфере общественных отношений

При реализации прав и законных интересов физических и юридических лиц в сфере, затрагиваемой антикоррупционным стандартом:

1) руководствоваться Конституцией и законами РК, актами Президента, Правительства, иными нормативными правовыми актами, приказами Министра, а также уставом Учреждение;

2) содействовать укреплению единства народа и межнационального согласия, уважительно относиться к государственному и другим языкам, традициям и обычаям народов Казахстана;

3) быть честным, справедливым, скромным, соблюдать общепринятые морально-этические нормы в обращении с физическими лицами, представителями юридических лиц и коллегами, проявлять вежливость и корректность;

4) обеспечивать прозрачность принятия решений, затрагивающих права и законные интересы физических и юридических лиц;

5) своими действиями и поведением не давать повода для критики со стороны общества, не допускать преследования за критику, использовать конструктивную критику для устранения недостатков и улучшения своей деятельности;

6) не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность государственных органов, организаций, государственных служащих и иных лиц при решении вопросов личного характера;

7) не распространять сведения, не соответствующие действительности;

8) не допускать совершения проступков и иных правонарушений, за которые законом предусмотрена дисциплинарная, административная либо уголовная ответственность;

9) обеспечить исполнение в государственном органе трудового законодательства и законодательства о государственной службе, обеспечение

соблюдения режима и условий труда, а также ограничений, связанных с пребыванием на государственной службе.

При осуществлении государственных закупок, связанных с приобретением товаров, работ, услуг, должностным лицам рекомендуется:

1) оптимально и эффективно расходовать денежные средства, используемые для государственных закупок;

2) предоставлять потенциальным поставщикам равные возможности для участия в процедуре проведения государственных закупок, кроме случаев, предусмотренных Законом;

3) обеспечивать открытость и прозрачность процесса государственных закупок;

4) не допускать коррупционных проявлений;

5) не допускать участие в качестве потенциального поставщика и *(или)* привлекаемого им субподрядчика *(соисполнителя),* имеющих неисполненные обязательства по исполнительным документам и включенных в Единый реестр должников.

При подготовке и принятии управленческих и иных решений в рамках своей компетенции:

1) докладывать непосредственному или прямому руководителю о возникновении конфликта интересов, личной заинтересованности при исполнении служебных обязанностей, о склонении к коррупционному поведению и получению подарков;

2) не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность государственных органов, организаций, государственных служащих и иных лиц при решении вопросов личного характера;

3) не дарить коллегам, руководителям и иным должностным лицам подарки и не оказывать не служебные услуги для получения с использованием должностных полномочий имущественной выгоды, блага либо преимущества;

4) проявлять активность в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных правонарушений;

5) незамедлительно докладывать руководству о ставших им известных фактах коррупции, а также о склонении к получению какой-либо выгоды за ускоренное рассмотрение материалов либо волокиты;

6) незамедлительно в письменной форме сообщать непосредственному руководителю о сомнениях в правомерности полученного для исполнения распоряжения;

7) обращаться к вышестоящему руководству, если непосредственный руководитель сам вовлечен в конфликт интересов;

8) воздерживаться от оказания содействия кому-либо в осуществлении предпринимательской и иной деятельности, связанной с извлечением доходов.

При организации кадровой работы по подбору и расстановке сотрудников/работников Учреждение рекомендуется:

1) при приеме на службу/работу в Учреждение разъяснять основные обязанности, запреты и ограничение, возлагаемые на должностных лиц;

2) соблюдать требования законодательства РК при отборе кадров;

3) не допускать необоснованной передачи сведений о персональных данных сотрудников;

4) не требовать от кандидатов на службу/работу документы, не имеющие отношения для заключения трудового договора;

При иных взаимоотношениях, возникающих в зависимости от специфики сферы жизнедеятельности:

1) четко определять задачи и объем служебных полномочий подчиненных должностных лиц;

2) не допускать неравномерного распределения трудовой нагрузки между должностными лицами, находящимися в подчинении;

3) проявлять справедливость и объективность при оценке результатов их деятельности, а также при применении мер поощрения и взысканий;

4) не допускать по отношению к подчиненным работникам необоснованных обвинений, фактов грубости, унижения человеческого достоинства, бестактности, некорректного поведения;

5) не отдавать явно невыполнимых распоряжений или выходящих за рамки их должностных обязанностей, а также противоречащих законодательству;

6) не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность подчиненных при решении вопросов внеслужебного характера;

7) не принуждать подчиненных к совершению коррупционных правонарушений;

8) своевременно принимать исчерпывающие меры по урегулированию конфликта интересов, возникшего у коллег в ходе выполнения ими своих должностных обязанностей;

9) обеспечивать сохранность имущества, рационально, эффективно в служебных целях использовать собственность, включая автотранспортные средства.

Иные ограничения и запреты:

1) соблюдать Конституцию, требования законодательства о противодействии коррупции и государственной службы в РК;

2) соблюдать ограничения установленные законами РК;

3) выполнять приказы руководителя Учреждения, изданные в пределах его должностных полномочий;

4) не дарить коллегам, руководителям и иным должностным лицам подарки;

5) не принимать подарки в связи с исполнением служебных полномочий;

6) не склонять и не поощрять других лиц на совершение коррупционных правонарушений;

7) не использовать служебную и иную информацию, не подлежащую распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ.

2025 жылғы «22» қазандағы
№ 50-н/қ бұйрығына қосымша

«Жетісу облысының қоғамдық даму басқармасы» мемлекеттік мекемесінің «Тіл» оқу-әдістемелік орталығы коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар

Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру жөніндегі уәкілетті орган бекіткен әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленген.
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеушінің атауы «Жетісу облысының қоғамдық даму басқармасы» мемлекеттік мекемесінің «Тіл» оқу-әдістемелік орталығы коммуналдық мемлекеттік мекемесі *(бұдан әрі - Мекеме).*
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың мақсаты сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу.
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу міндеттері:
1) қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықты қалыптастыру;
2) сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.
5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың қағидаттары:
1) заңдылық;
2) транспаренттілік;
3) әдептілік;
4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
5) мүдделер қақтығысын болдырмау.
6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар белгіленген қағидаларды мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдардың іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.
7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың негізінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу тұрғысынан лауазымдық міндеттерді орындау бойынша тікелей іс-қимылдар:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартта қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру;

2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді даярлау және қабылдау;

3) ҚР нормативтік құқықтық актілерінің жобаларын дайындау;

Қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлық (іс-қимыл) қағидалары

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарымен қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1) ҚР Конституциясын және заңдарын, Президентінің, Үкіметінің актілерін, өзге де нормативтік құқықтық актілерді, Министрдің, сондай-ақ Мекеменің жарғысын басшылыққа алу;

2) халықтың бірлігі мен ұлтаралық келісімді нығайтуға жәрдемдесу, мемлекеттік және өзге де тілдерге, Қазақстан халқының дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарына құрметпен қарау.

3) адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын сақтауға, сыпайылық пен әдептілік танытуға;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдерді қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз етуге міндетті;

5) өзінің іс-әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан айтылатын сынға себепкер болмауға, сынағаны үшін қудалауға жол бермеуге, орынды сынды кемшіліктерді жою мен өзінің қызметін жақсарту үшін пайдалануға міндетті;

6) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға тиіс;

7) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпауға;

8) Заңда тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтарға жол бермеу;

9) мемлекеттік органда еңбек заңнамасы мен мемлекеттік қызмет туралы заңнаманың орындалуын қамтамасыз етуге, еңбек режимі мен жағдайларының сақталуын, сондай-ақ мемлекеттік қызметте болуға байланысты шектеулердің сақталуын қамтамасыз ету.

Тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді сатып алуға байланысты мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға мынадай ұсыныстар беріледі:

1) мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) мемлекеттік сатып алу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті өнім берушілерге заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, тең мүмкіндіктерді ұсыну;

3) мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

4) сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

5) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Бірыңғай борышкерлер тізіліміне енгізілген тұлғалардың әлеуетті өнім беруші және *(немесе)* оның тартылған қосалқы мердігері *(бірлесіп орындаушысы)* ретінде қатысуына жол бермеу.

Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1) қызметтік міндеттерін орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке мүдделіліктің туындауы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа итермелеу және сыйлықтар алу жағдайлары туралы тікелей немесе жоғары тұрған басшысына хабарлау;

2) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға;

3) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға лауазымдық өкілеттіктерді пайдалана отырып мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеуге және қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

5) Оларға белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері; материалдарды жедел қарау немесе әуре-сарсаңға салу үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу жағдайлары туралы басшылыққа дереу баяндау;

6) орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшысына жазбаша нысанда дереу хабарлау;

7) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына тартылған болса, жоғары тұрған басшыға жүгіну;

8) кімге болса да кәсіпкерлік және табыс табуға байланысты басқа да қызмет түрлерін жүзеге асыруда жәрдем көрсетуден бас тарту.

Мекеме қызметкерлерін іріктеу және орналастыру бойынша кадрлық жұмысты ұйымдастыру кезінде:

1) Мекемеге қызметке/жұмысқа қабылдау кезінде лауазымды тұлғаларға жүктелетін негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

2) кадрларды іріктеу кезінде ҚР заңнамасының талаптарын сақтау;

3) қызметкерлердің дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

4) қызметке/жұмысқа кандидаттардан еңбек шартын жасасу үшін қатысы жоқ құжаттарды талап етпеуге;

Өмір сүру саласының ерекшелігіне байланысты туындайтын басқа қатынастар кезінде:

1) қарамағындағы лауазымды тұлғалардың міндеттері мен лауазымдық өкілеттіктерінің көлемін нақты белгілеу;

2) қарамағындағы лауазымды тұлғалар арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

3) олардың қызметінің нәтижелерін бағалау кезінде, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

4) қарамағындағы қызметкерлерге қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік, адамның қадір-қасиетін кемсіту, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;

5) нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеуге;

6) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;

7) қарамағындағы қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;

8) әріптестердің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындауы барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша түбегейлі шараларды уақытылы қабылдауға;

9) мүліктің сақталуын қамтамасыз ету, оның ішінде автокөлік құралдарын қоса алғанда, меншікті қызметтік мақсатта ұтымды әрі тиімді пайдалану.

Өзге де шектеулер мен тыйым салулар:

1) ҚР Конституциясын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және мемлекеттік қызмет туралы заңнаманың талаптарын сақтау;

2) ҚР зандарымен белгіленген шектеулерді сақтау;

3) Мекеме басшысы лауазымдық өкілеттігі шегінде шығарылған бұйрықтарын орындау;

4) әріптестерге, басшыларға өзге де лауазымды тұлғаларға сыйлықтар бермеу;

5) қызметтік өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамау;

6) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу және ынталандырмау;

7) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға міндетті.